

Aanvullend onderzoek huismus

Geerenweg 10 te Eemnes

(2005/059/AP-01, versie 0)

Aanvullend onderzoek huismus

in opdracht van

Od205
T.a.v. mevrouw E. Reussink
Schiehavenkade 158 - 160
3024 EZ ROTTERDAM

betreffende locatie

Geerenweg 10
Eemnes

documentkenmerk

2005/059/AP-01

versie

0

vestiging

Nuenen

datum

18 augustus 2020

opgesteld door:

ing. J.H.J. van Bree
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

ing. A. Paulusse
Projectleider ecologie

Dit document is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven. Het document mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. Door derden aangebrachte wijzigingen en/of toevoegingen dan wel oneigenlijk gebruik van het document vallen niet onder de verantwoording van Tritium Advies.

Tritium Advies BV

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900
E. info@tritium.nl
I. www.tritium.nl
KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Neer >> Nuenen >>
Prinsenbeek >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	1
2 Veldbezoeken	2
3 Resultaten	3
4 Conclusies	5
4.1 Effectenbeoordeling	5
4.2 Zorgplicht	6
4.3 Eindconclusie	7
5 Literatuurlijst	8

Bijlagen

	Aantal pagina's
1. fotobijlage veldbezoeken van 21 april en 15 mei 2020	5

1 Inleiding

In opdracht van od205 is een aanvullend onderzoek naar huismussen uitgevoerd voor de locatie gelegen aan de Geerenweg 10 te Femnes, gemeente Laarbeek. De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 14.000 m². De bebouwing binnen het plangebied bestaat uit een woonhuis, een oude koeienstal en een kapschuur. De koeienstal zal worden gesloopt ten behoeve van de realisatie van een nieuwe paardenfokkerij. Verder zal het terrein worden opgeknapt. In bijlage 1 is een situatietekening van het onderzoeksgebied opgenomen.

Uit de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (documentkenmerk: 2003/160/ROS, versie 0 d.d. 18 augustus 2020) is gebleken dat de bebouwing binnen het plangebied geschikt is als verblijfplaats voor huismussen. Om deze reden is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar bovengenoemde soort in de daarvoor geschikte onderzoeksperiode en volgens het beschikbare kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2017). Door het hanteren van het kennisdocument en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht. Desondanks kan het voorkomen dat verblijfplaatsen van exemplaren niet zijn waargenomen tijdens de verschillende onderzoeken. Er blijft simpelweg sprake van momentopnamen.

Figuur 1: huidige situatie onderzoeksgebied (blauw omlijnd) en geschikte bebouwing (rood omlijnd)
(bron: <http://kadasterloop.nl>)

2 Veldbezoeken

Huismussen zijn vogels met een vaste verblijfplaats en worden jaarrond beschermd conform de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook voor hun functionele leefomgeving. De leefomgeving van de huismus bestaat uit een vaste verblijfplaats/voortplantingsplaats en foerageergebied met voldoende voedsel en veiligheid. De te bebouwing binnen het onderzoeksgebied is geschikt als vaste verblijfplaats voor huismussen. Om deze reden dient de mogelijke functie van het onderzoeksgebied voor deze soort nader onderzocht te worden. Het aanvullende onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het kennisdocument van de huismus van BIJ12 (2017) en het soortinventarisatieprotocol van Netwerk Groene Bureaus (2017).

Het aanvullend huismusonderzoek is uitgevoerd met twee veldbezoeken in de periode van 1 april tot en met 15 mei. De veldbezoeken dienen te worden uitgevoerd met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. De huismusinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 21 april (gecombineerd met de quickscan flora en fauna) en 15 mei 2020. Hierbij is gelet op nestindicatief gedrag (nestbouw, transport van voedsel, bedelende jongen), zingende mannetjes, baltsgedrag en aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats. Dit onderzoek is overdag op een geschikt moment door één ecoloog uitgevoerd in de periode van twee uur na zonsopkomst tot twee uur voor zonsondergang. In tabel 1 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 1: gegevens veldbezoeken huismussenonderzoek

datum	temperatuur (°C)	windkracht (Bft)	starttijd (uur)	eindtijd (uur)
21-04-2020*	13	5	09:30	11:10
15-05-2020*	14	3	15:00	16:00

*tijdens de veldbezoeken was het droog

3 Resultaten

Onderstaand volgen de resultaten en eerste conclusies van het uitgevoerde aanvullende onderzoek.

Tijdens de veldbezoeken, welke zijn uitgevoerd op 21 april (gecombineerd met de quickscan flora en fauna) en 15 mei, zijn huismussen en verblijfplaatsen van huismussen waargenomen binnen het onderzoeksgebied. In de te slopen koeienstal bevinden zich twee nesten van huismussen waarin jongen aanwezig zijn. In de kapschuur zijn eveneens twee nesten aangetroffen. Deze nesten bevinden zich in het zeil dat aan het dak van de kapschuur hangt. De plooien die in het zeil zitten dienen nu als nestplaats waarin tevens jongen aanwezig zijn. Bij het woonhuis verdwenen huismussen onder de onderste rij dakpannen. Dit gedrag duidt op de aanwezigheid van een verblijfplaats onder het dak. Daarnaast zijn ook jongen gehoord onder het dak. Er zijn circa 12 foeragerende huismussen waargenomen op het erf.

Er tijdens de veldbezoeken tevens diverse andere vogels waargenomen die het plangebied kunnen gebruiken als foerageergebied, namelijk enkele spreeuwen (*Sturnus vulgaris*), twee holenduiven (*Columba oenas*), een Turkse tortel (*Streptopelia decaocto*), drie zwarte kraaien (*Corvus corone*), een kauw (*Corvus monedula*), een gaai (*Garrulus glandarius*), een witte kwikstaart (*Motacilla alba*), een koolmees (*Parus major*), buizerd (*Buteo buteo*) en een houtduif (*Columba palumbus*). Verder is een vink (*Fringilla coelebs*) gehoord en een overvliegende torenvalk () waargenomen. Voor deze soorten is in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Er zijn binnen het plangebied nesten met jongen van de spreeuw aangetroffen. Vier nesten bevinden zich in de te slopen stal en een nest is in de woning gelokaliseerd. Spreeuwen behoren tot de beschermingscategorie 5 wat inhoudt dat de vogelsoort honkvast is maar wel voldoende flexibel is om een nieuwe locatie te zoeken als hun huidige plek niet langer beschikbaar is. Er zijn voor de spreeuwen voldoende alternatieve verblijfplaatsen, zoals de andere stallen en aanwezige schuren waar een nieuwe nestplaats gebouwd kan worden. Wel zijn alle nesten tijdens het broedseizoen beschermd en dient er ten aanzien van alle vogelsoorten volgens de zorgplicht gehandeld te worden.

Figuur 2: locatieaanduiding van de nesten van spreeuwen (groene stip) en huismussen (rode stip)

Conclusie: binnen het onderzoeksgebied zijn vijf vaste verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen in zowel de te slopen koeienstal als de kapschuur en het woonhuis. Er dienen aanvullende maatregelen getroffen te worden met betrekking tot de huismussen die zich in de koeienstal hebben gevestigd. Indien de nestlocaties in het woonhuis en de kapschuur onaangetast blijven wordt er met betrekking tot deze nesten geen nadelig effect verwacht. Indien er onderhoudswerkzaamheden aan deze bebouwing uitgevoerd zullen worden dienen ook voor deze nestlocaties aanvullende maatregelen te worden getroffen.

Er wordt bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

4 Conclusies

Binnen het onderzoeksgebied zijn vijf vaste verblijfplaatsen van huismussen aanwezig verdeeld over het woonhuis, de koeienstal en de kapschuur. In verband met de geplande werkzaamheden zullen deze verblijfplaatsen worden aangetast. Er dienen derhalve aanvullende stappen te worden ondernomen ten behoeve van deze soort, zoals het treffen van mitigerende maatregelen.

Het onderzoeksgebied zal als foerageergebied kunnen dienen voor deze soort en andere vogelsoorten. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied. De houtwal en overige begroeiing binnen het plangebied blijft zoveel mogelijk behouden en kan eveneens worden gebruikt als foerageergebied. Daarnaast zal er weer een paardenstal komen op de plaats van de huidige koeienstal. Hierdoor zal hier weer voedsel aanwezig zijn voor huismussen in de nieuwe situatie.

Vanwege de sloop van de koeienstal zullen twee verblijfplaatsen van huismussen worden aangetast. Er dienen dus aanvullende maatregelen te worden genomen ten behoeve van deze soort. Indien er eveneens onderhoudswerkzaamheden aan de woning en kapschuur worden uitgevoerd dienen tevens maatregelen te worden genomen om ook ten behoeve van deze verblijfplaatsen aanvullende maatregelen te treffen.

4.1 Effectenbeoordeling

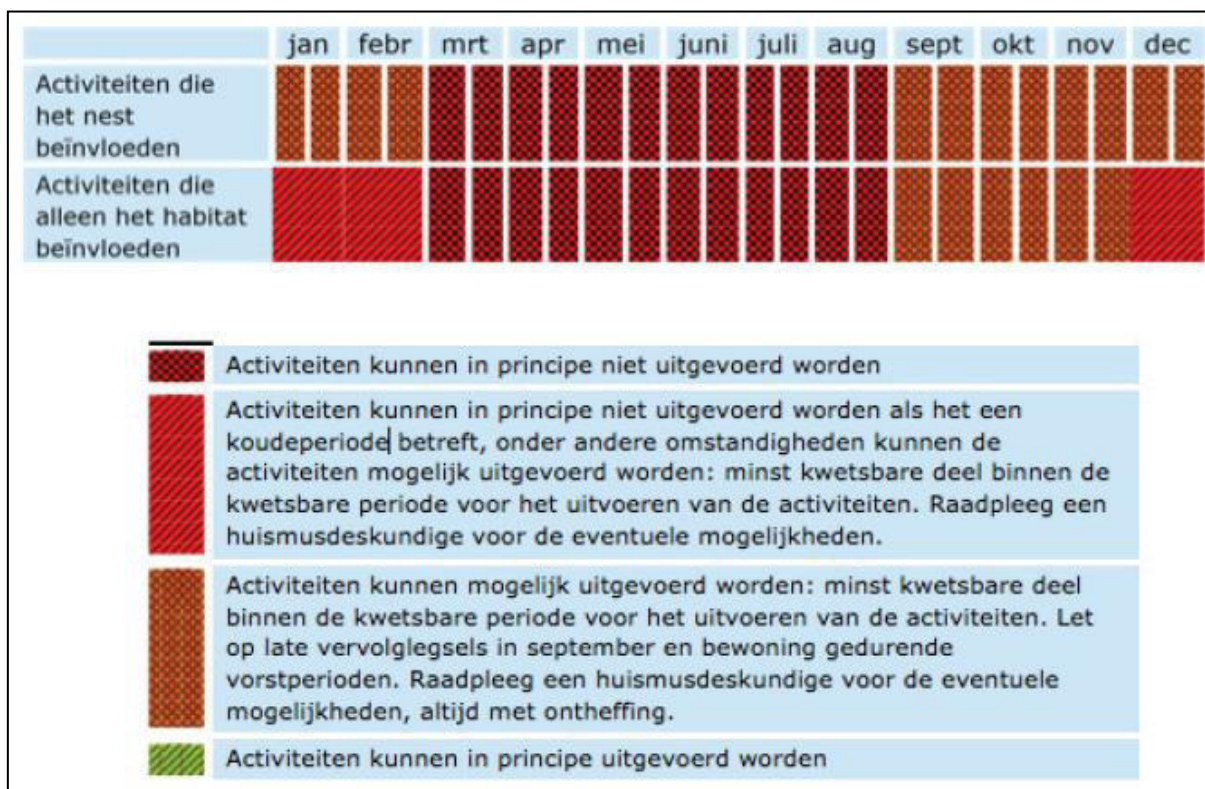
Om overtreding van Wet natuurbescherming te voorkomen dienen enkele maatregelen genomen te worden in verband met de aangetroffen verblijfplaatsen van huismussen. De meest voorkomende maatregelen die bij deze activiteiten kunnen worden genomen zijn hieronder uitgewerkt. Deze maatregelen dienen te worden genomen conform het kennisdocument van de huismus (2017).

Vaste verblijfplaatsen

Door de voorgenomen plannen zullen twee tot vijf verblijfplaatsen worden aangetast, afhankelijk van de werkzaamheden aan de woning en kapschuur. Om het verlies van de verblijfplaatsen op te vangen dienen er mitigerende maatregelen te worden genomen. Als mitigerende maatregel dienen er minimaal vier tot tien huismuskasten te worden opgehangen om de twee tot vijf verblijfplaatsen van huismussen onder het dak van het woonhuis, in de stal en in kapschuur te mitigeren. Deze kasten dienen te worden opgehangen in een straal van minder dan 200 meter van de huidige verblijfplaatsen vandaan. Tevens dienen de kasten te worden opgehangen volgens de specificaties van het kennisdocument van de huismus (2017).

Werken buiten de kwetsbare periode

Vaste verblijfplaatsen van huismussen worden in principe jaarrond gebruikt. De periode waarin het minst kwetsbaar is om activiteiten uit te voeren is de periode van september tot en met februari.

Figuur 3: tabel en onderbouwing in welke periodes de activiteiten het best kunnen plaatsvinden (bron: BII12, 2017)

De huismus is een soort die erg gemakkelijk alternatieve verblijfplaatsen zoals mussenkasten in gebruik neemt. Tevens verlaat deze soort ook op natuurlijke wijze na een paar jaar het nest. Het nest kan na een aantal jaren vervuild raken door uitwerpselen en de beestjes die daardoor in het nest komen.

Naast bovenstaande maatregelen geldt dat het plangebied beschikbaar blijft als leefgebied voor de huismussen. De bomen en ander groen waar de huismussen gebruik van maken als foerageergebied en dekking zullen behouden blijven. Tevens wordt geadviseerd om meer schuilmogelijkheden te creëren binnen het plangebied indien mogelijk.

4.2 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als "veilige" periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd

ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kunnen bijvoorbeeld struiken gedurende het groeiseizoen kort gesnoeid worden, zodat er geen vogels gaan broeden.

Algemeen voorkomende soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Indien broedende vogels in de directe omgeving van het onderzoeksgebied aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden zoals bouwwerkzaamheden of een verwijdering van beplanting mogelijk echter niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode (tussen begin oktober en half februari) worden eveneens geen nadelige effecten verwacht. Dit laatste verdient derhalve aanbeveling. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op bovenstaande wijze, zullen er geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

4.3 Eindconclusie

In onderstaande punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- binnen het onderzoeksgebied zijn vaste verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van huismussen aangetroffen, waardoor er verplichtingen bestaan vanuit de Wet Natuurbescherming ten aanzien van deze soort;
- de omschreven werkwijzen met betrekking tot de zorgplicht dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen;
- een ontheffing in het kader van de Wnb (soorten) is noodzakelijk;
- de aanbevelingen in de quickscan flora en fauna dienen nageleefd te worden.

5 Literatuurlijst

BIJ12 (2017) *Kennisdocument Huismus (Passer domesticus)*

Netwerk Groene Bureaus (2017) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*

BIJLAGE 1:

Foto 1

Foto 2

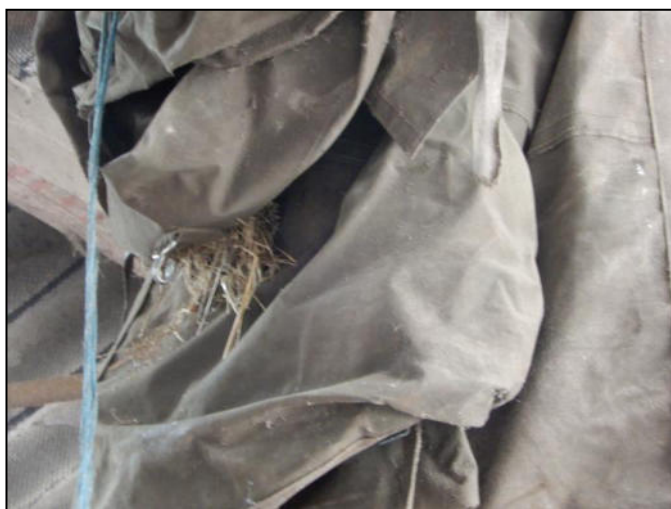

Foto 3

Foto 4

Foto 5

Foto 6

Foto 7

Foto 8